

РЕШЕНИЕ

№ 3346

гр. София, 17.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав,
в публично заседание на 21.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **2582** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на [фирма], със седалище и адрес на управление в [населено място] чрез упълномощен представител, срещу Решение №90/11.02.2020г. по преписка №232/2019г. на Комисията за защита от дискриминация /КЗД, Комисията/.

В жалбата се твърди, че решението е неправилно, постановено в противоречие с материалния закон и административнопроизводствените правила – основания за оспорване по чл.146, т.3 и т.4 от АПК. Претендира се отмяна на оспореното решение и присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание жалбоподателят чрез процесуален представител поддържа жалбата.

Ответникът – Комисия за защита от дискриминация чрез процесуален представител оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Представя писмени бележки.

Заинтересованата страна – А. Д. не изразява становище по жалбата.

Софийска градска прокуратура не участва в производството.

Съдът като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

На 11.09.2018г. на основание чл.40, ал.2 от Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр./, във вр. с §6 от ПЗР на Закон за интеграция на хората с увреждания /ЗИХУ/ /отм. от 01.01.2019г./ и в изпълнение на Решение на КЗД от 10.11.2017г. за

провеждане на кампания „Достъпна България“, и заповед №24/20.03.2018г. на Председателя на КЗД, е извършена проверка на състоянието на архитектурната достъпност на обект: [фирма], [населено място] [улица]. За проверката е съставен Констативен протокол /КП/, в който е отразено, че няма изградена рампа за инвалидни колички, като пред входа на банковия клон има изградени две стъпала, които без праг преминават в помещението на банката. По време на проверката са направени две снимки, приложени към протокола. Проверката е извършена в присъствието на свидетеля З. П. М. – служител касово обслужване в Т. банк, която е подписала протокола.

Във връзка с отразеното в КП председателят на КЗД - А. Д. приела, че са налице данни за нарушение по смисъла на чл.5, пр.посл. от ЗЗДискр. във вр. с §1, т.7 и т.8 от ДР на ЗЗДискр. и с Доклад от 16.07.2019г. е предложил на членовете на КЗД да бъде образувано производство за защита от дискриминация по признак "увреждане".

На 17.07.2019г. е проведено редовно заседание на КЗД, на което са разгледани доклади за самосезиране във връзка с кампания "Достъпна България". Прието е да се образува производство във връзка с доклад по КП с вх. №12-11-2334 от 17.09.2018 г.

С разпореждане №719/02.08.2019г. председателят на КЗД е образувал преписка с №232/2019г. по описа на Комисията, за производство по глава Четвърта от ЗЗДискр. по признак „увреждане“. Преписката е разпределена за разглеждане от АД НОС заседателен състав. С разпореждането е указана доказателствената тежест на ответната страна, както и че страните са длъжни да оказват съдействие на КЗД при събиране на доказателства, както и да представят доказателства, които се намират при тях.

Проведено е проучване по реда на чл.55 – чл.59 от ЗЗДискр., като било изисквано становище, информация и доказателства от ответната страна.

На 17.12.2019 г. в КЗД е постъпило становище от страна на [фирма], в което е посочено следното: [фирма] е наемател на обекта, находящ се в [населено място] [улица], по силата на договор за наем от 25.03.2011г. сключен между [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място] [улица], като наемодател и [фирма], като наемател. Посочено е, че съгласно разпоредбите на чл.54 и чл.55 от Закона за хората с увреждания задължението за осигуряване на безпрепятствен достъп до обекта за хора с увреждания е вменено на собствениците на сградите и съоръженията за обществено обслужване, като [фирма] счита, че наемодателят и собственик на обекта [фирма] е длъжен да предприеме необходимите действия за осигуряване на достъп на хората с увреждания. В тази връзка е посочено, че следва да бъде образувана преписка от КЗД по отношение на [фирма], като наемодател и собственик на обекта. Към становището са приложени копие от договор за наем от 25.03.2011г. и копие от писмо до наемодателя [фирма], с което същият е уведомен за извършената проверка на архитектурната достъпност на обекта.

Изготвен е доклад – заключение с вх. №12-11-1733/19.05.2021г. на докладчика по преписката. Проведено е открито заседание на 21.10.2021г. за разглеждане на преписката, за което ответната страна е призована редовно, като на заседанието е разяснена възможността да се води помирителна процедура с цел постигане на споразумение. В Комисията не е постъпил проект за споразумение от която и да е от двете страни, поради което производството е продължило по общия ред. Преписката е обявена за решаване, като с оглед отсъствието на страните е даден 7-дневен срок, в който могат да изразят становище.

Въз основа на събраните по преписката писмени доказателства и становища на страните, решаващият състав на КЗД, е постановил оспореното Решение №90/11.02.2022г. С него е установено, че с неосигуряване на достъпна архитектурна среда на обект [фирма], находящ се на адрес в [населено място], [улица] затруднява достъпа на лица с увреждане и намалена подвижност извършвайки по този начин дискриминация по смисъла на чл.5 във вр. с §1, т.7 и т.8 от ДР на ЗЗДискр. по признак "увреждане". С решението на основание чл.80, ал.2 от ЗЗДискр. на [фирма], поради установена дискриминация по признак „увреждане“ е наложена имуществена санкция в размер на 250,00 лв. и на основание чл.47, т.4 от ЗЗДискр. е предписано в едномесечен срок от постановяване на решението [фирма] да осигури самостоятелен и безпрепятствен достъп на лица с увреждания до обекта, в съответствие с Наредба № РД-02-20-2 от 26.01.2021г. за определяне на изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията, като уведоми КЗД за предприетите действия. Решението е съобщено на дружеството жалбоподател на 21.02.2022 г. Жалбата е постъпила в КЗД на 28.02.2022г.

ПРАВНА СТРАНА

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е в срок, от адресат на акта и срещу подлежащ на оспорване административен акт.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Решението е постановено от компетентен орган – Комисията за защита от дискриминация, заседателен състав, конституиран съгласно разпореждане на председателя на КЗД за образуване на преписка и последващо разпределяне на същия състав в изпълнение на нормата на чл.54 от ЗЗДискр. Компетентността на КЗД е уредена в разпоредбата на чл.47 от ЗЗДискр., където са регламентирани правомощията, с които разполага при решаването на визираните в същия текст въпроси, в качеството ѝ на независим специализиран държавен орган, осигуряващ предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и равенство на възможностите

Оспореното решение е издадено и в съответствие със законовите изисквания относно формата и съдържанието му, съгласно разпоредбите на чл.65 и чл.66 от ЗЗДискр. във връзка с чл.59, ал.2 АПК. Не са извършени съществени нарушения на административнопроизводствените правила, съставляващи отменителни основания. Изложени са фактическите и правни основания за издаването на акта, поради което формата му позволява ефективна съдебна проверка на материалната му законосъобразност. При издаването на решението са спазени специалните административнопроизводствени правила, установени в чл.50 - чл.70 от ЗЗДискр. В съответствие с чл.50, т.2 от ЗЗДискр. производството е започнало по инициатива на КЗД.

При образуване на административното производство не са били налице отрицателни процесуални предпоставки, възпрепятстващи образуването му. Разпоредбата на чл.52, ал.1 от ЗЗДискр. касае забрана за образуване на производство, ако са изтекли три години от извършване на нарушението. Преклузията на правото да се търси защита не е обвързано с продължителността на административното производство по ЗЗДискр. или проведеното в последствие съдебно производство. Така и в процесния случай

производството е образувано в законовия срок по чл.52, ал.1 от ЗЗДискр. На ответника е гарантирано правото да се запознае със събраните по преписката материали на основание чл.59, ал.3 от ЗЗДискр, предоставена му е възможност да обективира своите възражения, като предостави допустими, необходими и относими към спора доказателства.

Неоснователно се явява възражението на жалбоподателя за извършено съществено процесуално нарушение в производството пред КЗД с оглед необсъждането от страна на КЗД на предявените от дружеството възражения. Съдържанието на акта сочи, че КЗД е проверила и преценила събраните по преписката доказателства съгласно чл.36, ал.3 от АПК, а в изпълнение на чл.35 от АПК е обсъдила обясненията и възраженията на страните.

На 26.01.2012г. България е ратифицирала Конвенцията за правата на хората с увреждания, която посочва основните принципи, върху които следва да се опира българският законодател за защита на правата на хората с увреждания, както и при създаването на условия за интеграцията и изравняване на възможностите на тези хора. Съгласно чл.2 от Конвенцията "дискриминация по признак на увреждане" означава всякакво правене на разлика, всякакви ограничения или изключения, основаващи се на увреждане, имащи за цел или последица нарушаване или отменяне на зачитането, признаването или равноправното упражняване на всички права на човека и основни свободи в политическата, икономическата, социалната, културната, гражданската или всяка друга област. Това включва всякакви форми на дискриминация, включително отказ за предоставяне на разумни улеснения.

Изискването за достъпност на архитектурната среда е въведено с чл. 9 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. Държавите, ратифицирали конвенцията, са длъжни да предприемат мерки, които да идентифицират и премахват всякакви пречки и прегради пред достъпността по отношение на: а/ сгради, пътища, транспортни и всякакви други открити и закрити съоръжения, включително училища, жилищни постройки, здравни заведения и работни места; б/ информационни, комуникационни и други услуги, включително информационни системи и услуги за спешна помощ.

Нормата на чл.4 от ЗЗДискр. забранява всяка пряка или непряка дискриминация, основана на признак "увреждане". Разпоредбата на чл.5 от ЗЗДискр. определя като дискриминация изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места. Законът не дава дефиниция на понятието "публично място". При определяне на неговото съдържание обаче следва да се изхожда от целта на ЗЗДискр. и чл. 9 от Конвенцията за правата на хората с увреждания. Съгласно цитираната норма от Конвенцията целта е да се даде възможност на хората с увреждания да живеят самостоятелно и да участват пълноценно във всички аспекти на живота, като имат достъп до всички удобства и услуги, отворени или предназначени за широката общественост, както в градските, така и в селските райони. Изложеното налага извод, че сградите, в които се предоставят парични и кредитни услуги, предлагани публично, могат да се определят като публично място.

Забраната по чл.5 от ЗЗДискр. е абсолютна, поради което не може да бъде оправдана с аргументи за собствеността върху сградата и със статута на субекта, който ползва имота за осъществяване на търговската си дейност. Адресат на забраната са всички правни субекти, които осъществяват контрол върху публичното място - независимо

дали тези субекти са публични или частни. Адресати на задължението за изграждане на достъпна среда са всички собственици и наематели, които осъществяват експлоатация на обществени обекти. Съобразно константната съдебна практика задължение и отговорност за осигуряване на достъпна архитектурна среда имат и частните субекти, щом предлагат обществени услуги /напр. Решение №6959 от 09.06.2016г. на Върховния административен съд по адм.д.№6376/2015г./. Това задължение произтича и от нормата на чл.2 от Наредба № РД-02-20-2 от 26.01.2021г. за определяне на изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията, във връзка с чл.169, ал.4 от Закона за устройство на територията.

Съгласно §1, т.2 от ДР на Наредба № РД-02-20-2 от 26.01.2021г. "достъпна среда" е среда в урбанизираните територии, сградите и съоръженията, която всеки човек с намалена подвижност, със или без увреждания може да ползва свободно и самостоятелно.

За жалбоподателя като доставчик на обществени услуги и наемател на процесното помещение, съществува задължение за осигуряване на достъпна среда, включително за лица със затруднена двигателна подвижност. Съществуването на наемно правоотношение не освобождава жалбоподателя от задължение, което произтича от закон.

В конкретния случай до издаването на оспореното решение в обекта е липсвала изградена достъпна архитектурна среда за хора с двигателни увреждания. Тези обстоятелства са установени с протокол от 17.09.2018г., съставен от служител на КЗД при извършена проверка в рамките на кампания „Достъпна България“, от който е видно, че не е осигурен достъп за хора с увреждания. Констатацията се потвърждава и от приложените към протокола снимки на входа на обекта. Жалбоподателят е санкциониран за извършено нарушение на чл.5 във вр. с чл.4, ал.1 от ЗЗДискр., по защитен признак „увреждане“.

С оглед констатираното нарушение на чл.5, предл. последно от ЗЗДискр. във връзка със защитен признак „увреждане“ по реда на чл.4, ал.1 от същия закон, на основание чл.80, ал.2 от ЗЗДискр. е ангажирана административно наказателната отговорност на [фирма], като е наложено административно наказание имуществена санкция в размер на 250,00 лв. и на основание чл.47, т.4 от ЗЗДискр. е дал задължително предписание да се осигури самостоятелен и безпрепятствен достъп на лица с увреждания до обекта. Законодателят не е определил налагането на санкцията като кумулативна мярка, следваща се от установена дискриминация, а е предоставил преценката за това на КЗД. Предвид че извършеното нарушение е първо за дружеството жалбоподател, правилно на основание чл.80, ал.2 от ЗЗДискр. органът е наложил имуществена санкция в минимален размер. Така определеният размер и вид на санкцията ще предотврати в бъдеще допускането на дискриминация и жалбоподателят ще се мотивира да изгради и поддържа достъпна архитектурна среда.

Предвид изложеното оспореното решение е законосъобразно. Жалбата е неоснователна.

При този изход на правния спор основателна е претенцията на ответника за присъждане на разноски на основание чл.143, ал.4 от АПК във вр. с чл.78, ал.8 от ГПК в размер на 100,00 лв.

Претенцията на жалбоподателя за разноски е неоснователна.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма], със седалище и адрес на управление в [населено място], [улица], срещу Решение №90/11.02.2020г. по преписка №232/2019г. на Комисията за защита от дискриминация, с адрес в [населено място].

ОСЪЖДА [фирма], със седалище и адрес на управление в [населено място], [улица], да заплати на Комисията за защита от дискриминация, с адрес в [населено място] сумата 100,00 лв. разноски по делото.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-ет дневен срок от съобщаването му пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ: